

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1935.

Ljubljana, 31. decembra 1935.

Štev. 11.—12.

Izhaja mesečno.

Naročnina: 50 Din letno.

95.

Bratovščina sv. Družine.

»Bodimo odkritosrčni in jasno priznajmo, da stoji moderno poganstvo pred vrati naših družin, pred vrati naših šol, pred vrati naših cerkv.« Tak je vtis opazovalca na razgledišču naših dni.

Ali bomo razumeli znamenje časa in pravočasno izbrali in vzdržali pravo obrambo zoper novi naval brezbožnega veletoka?

Postavimo pred prage naših krščanskih domov kot varuhinjo sveto Družino. Ne boste je našli boljše obrambe zoper prodirajoče novo poganstvo! Staro poganstvo je odpravila sv. Družina in privedla človeški rod k sreči, pa bo tudi danes utrdila dobre družine v veri; one nesrečne pa, ki so izgubile vero, nazaj privabila na pravo pot.

Iz poročila škofijskega vodstva je razvidno, da je prijavilo v l. 1935 za bratovščino sv. Družine 56 župnij 5523 družin z 28.232 člani. To je velik nedostatek, da ni poslalo 44 župnij, ki imajo vpeljano bratovščino sv. Družine, nobenega poročila. Kar gotovo je namreč, da je bil v večini teh župnij kak prirastek novih članov, ki pa osrednjemu predstojništvu v Rimu niso sporočeni.

Opravite, gg. voditelji, na družbeni praznik, v nedeljo po sv. Treh kraljih, 12. januarja 1936, z vpisanimi družinami v cerkvi pred podobo sv. Družine vsakoletno posvečenje, ki ga imate na sprejemnici. Obrazložite pa tudi v pridigi vernikom koristi te pobožne družbe za naš čas, ko tako pogrešamo zaupanja v božjo previdnost, svetosti zakonskega življenja, pokorščine in spoštovanja avtoritete v družini in državi. In ne pozabite prijaviti vsaj do meseca majnika novovstopivše člane ordinariatu — najbolje v obliki: V župniji.... je vpisanih letu 1936 v bratovščino sv. Družine.... družin z.... člani.

V Ljubljani, dne 15. novembra 1935.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

96.

Beatifikacija Adolfa Kolpinga,

ustanovitelja katoliških društev rokodelskih pomočnikov.

Kakor se Slovenci trudimo za proglasitev Friderika Barage in Antona Slomškega za svetnika, tako se katoliški rokodelci prizadevajo, da bi dobil čast oltarja služabnik božji Adolf Kolping, rojen 8. decembra 1813, umrl 4. decembra 1865 v Kolinu.

Adolf Kolping je v mladosti srčno želel, da bi bil duhovnik, a zaradi ubošva se je moral poprijeti rokodelstva, postal je čevljarški vajenec in pomočnik. Žalostne razmere, zapuščenost in zanemarjenost v vsakem oziru je videl med svojimi tovariši in v njem se je zbudila želja, da bi jim pomagal, da bi jih rešil. V svojem 24. letu je vstopil v gimnazijo v Kolinu in, ko jo je dovršil, se je učil bogoslovja v Monakovem. Kot duhovnik je z apostolsko gorečnostjo deloval zlasti za rokodelske pomočnike, obenem pa se posebno boril za pravo katoliško družinsko življenje in za resnično krščansko udejstvovanje v zasebnem in javnem življenju. Ustanovil je več stotin rokodelskih društev in je leta 1856 dne 4. maja ob obletnici ustanovitve ljubljanskega katoliškega društva rokodelskih pomočnikov prišel tudi v Ljubljano in blagoslovil v uršulinski cerkvi društveno zastavo. Zastopniki rokodelcev so v svetem letu 1925 prosili svetega očeta v Rimu, da bi proglasil Adolfa Kolpinga za svetnika. Upanje je, da doseže ta veliki dobrotnik človeštva čast oltarja v sveti Cerkvi.

Za njegovo beatifikacijo priporočajo molitev:

»Jezus, krona svetnikov, ti si hotel v svoji previdnosti, naj bodo svetniki naši vzorniki in voditelji ter naši varuhi in pomočniki v nadlogah. Ti si poklical Adolfa Kolpinga za očeta in apostola delovnih mladih ljudi in njihovih družin. Na njegovem grobu si dal že mnogim novega poguma in zaupanja, ter si uslišal njihove prošnje. Prosimo te milosti, da tega svetega duhovnika po svoji Cerkvi povelicaš na zemlji. Prav te milosti prosimo tudi tebe, brezmadežno spočeta Devica in Mati božja Marija, in vaju sv. Frančišek in sv. Anton. V vajinem svetišču je veliki apostol mladine prejel mašniško čast, vršil mašniški poklic in legel k zadnjemu počitku. Naj bo povzdignjen na oltar v večjo čast božjo in v zveličanje naše mladine, ki je v tolikerih nevarnostih. Amen.«

Št. 5611.

97.

Napoved za dopolnilno prenosno takso

(pristojbinski namestek).

Za novo petletje 1936—1940 je treba podati do 15. januarja 1936 napoved o vrednosti škofijskih, cerkvenih, nadarbinskih, samostanskih, društvenih in drugih nepremičnin. Napovedati se mora prometna vrednost zemljišč, pri zgradbah se pa lahko kapitalizira znesek, ki ga je davčna uprava sprejela za odmero zgradarine, n. pr.: vrednost stanovanja je 200 Din, torej je vrednost hiše $200 \times 20 = 4000$ Din.

Ta taksa znaša na leto 0.4% od vrednosti, torej od 1000 Din po 4 Din. (K temu znesku se pridružuje še banovinska doklada 100% in v Ljubljani mestna doklada 50. Skupaj znaša v Ljubljani 0.4% + 0.4% in 0.2% = 1% ali od 100 Din 1 Din, zunaj Ljubljane pa 0.8 Din.)

Zakon zahteva cenitev nepremičnin po prometni vrednosti. Ta pa je povsod drugačna; zato jo je treba dognati ali po zapriseženih cenilcih, ali po posestnikih, ki so zadnji čas nepremičnino kupili ali prodali, ali pa naj se pri davčni upravi dogovorno vrednost določi.

Pripominja se pa, da so po točki IV, 1 oproščene te takse nepremičnine, ki so trajno oproščene plačevanja zemljarine in zgradarine kakor pokopališča, cerkve, župnišča in mežnarije, če ni noben del oddan v najem.

Po čl. 32 zak. o neposrednih davkih je pa treba za davčno oprostitve zemljarine in zgradarine vložiti prošnjo (kolek 25 Din), čeprav je dotični predmet bil zadnje petletje že oproščen; ni pa treba te prošnje za cerkve in kapele.

Na utemeljeno prošnjo zniža kr. banska uprava doklado od 100% na 50% (kolek na prošnji 5 Din).

Nadarbinarjem povrne država kakor davke tudi to takso, ako po škof. ordinariatu predlože dotične pobotnice (položnice) o vplačani dop. prenosni taksi. Na to naj župni uradi pazijo. Taksa za cerkvene nepremičnine se pa ne povrača.

Napoved je treba vložiti pravočasno, do 15. januarja 1936. Na prošnjo škof. ordinariata, da bi se rok podaljšal, je dravska finančna direkcija odgovorila, da nima pravice tega storiti. Kdor zamudi rok, mora plačati še dvakratni znesek poleg obresti. Zato naj vsakdo zadevo pravočasno uredi. Za informacije naj se obrne, ako treba, na davčno upravo.

Strogo pa se naroča, da vsak župni urad ohrani od napovedi v župnem arhivu prepis, oziroma koncept. Gg. dekanom se naroča, da pri vizitaciji pregledajo, če je koncept v arhivu.

V Ljubljani, dne 16. decembra 1935.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

Št. 5376.

98.

Sodelovanje duhovnikov pri protituberkuloznem delu.

Kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani je z dopisom z dne 22. novembra 1935, št. VI. 28.563/1, sporočila škofijskemu ordinariatu sledeče:

»Kr. banska uprava je začela z doslednim izvajanjem načrta za zatiranje tuberkuloze v tukajšnji banovini v okviru razpoložljivih sredstev. Javna sredstva pa za to žal ne zadostujejo. Gre pa tudi pri rešitvi tega vprašanja za pokret, ki mora biti zasidran v širokih krogih prebivalstva, ako hoče doseči svoj namen. Zato mora kr. banska uprava računati na sodelovanje predvsem onega razumništva, ki je v najožjih stikih z ljudstvom, to je duhovščina in učiteljstvo. V tem smislu si dovoli kr. banska uprava prositi škof. ordinariat, da blagovoli priporočiti gg. duhovnikom svoje škofije, da bi se — kjerkoli je to mogoče — postavili na čelo protituberkuloznega pokreta z aktivnim sodelovanjem pri ustanovitvi in delovanju krajevnih protituberkuloznih lig. To bo tem lažje mogoče, ker so protituberkulozne lige društva, ki imajo samo zdravstveno-humanitarno-kulturni namen.«

To se sporoča gg. duhovnikom s priporočilom, da po možnosti podpirajo zatiranje tuberkuloze in se, kjer je to mogoče, postavijo na čelo krajevnih protituberkuloznih lig.

Obenem se prav toplo priporoča naročba lista »Delo protituberkulozi«. List stane 10 Din na leto in se naroča pri upravi v Ljubljani, Čopova cesta 1.

V Ljubljani, dne 24. decembra 1935.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

Razmejitve župnij.

Z apostolsko konstitucijo »Quo Christi fideles« z dne 10. februarja 1933 (AAS 1933, 456—457) se je končnoveljavno izvršila odcepitev nekaterih župnij od ljubljanske škofije ob italijanski meji in priključitev istih videmski, goriški in tržaški škofiji (Škof. list 1933, 55—57). Po tej razmejitvi pa je ostalo nekaj vasi oziroma hiš od župnij, ki so pripadle škofijam v Italiji, na jugoslovanski strani.

Da se ta razmejitev končnoveljavno uredi, je škof. ordinariat z odlokom z dne 18. novembra 1935, št. 5100, izločil vasi Izgorje (8 hiš), Ravne (6 hiš) in Podklaneč razen hiše št. 12 (6 hiš) iz župnije Zavratac ter vasi Mrzli vrh (2 hiši) in Javorov dol (3 hiše) iz župnije Ledine ter jih priključil župniji Žiri; nadalje je izločil vas Lom (4 hiše) iz župnije Zavratac in jo priključil župniji Rovte; končno je izločil hišo št. 12 vasi Podklaneč iz župnije Zavratac in jo priključil župniji na Vrhu sv. Treh kraljev.

To prefaranje se je izvršilo iz razlogov kan. 1427 § 2. zaradi državne razmejitve, potem ko je bil o zadevi zaslišan stolni kapitelj v Ljubljani in mu je glasom dopisa kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 14. novembra 1935, II. No. 25.934/7, pritrdilo tudi ministrstvo pravde z razpisom z dne 28. oktobra 1935, št. 102.543, na podstavi § 20. zakona z dne 7. maja 1874, drž. zak. št. 50.

Seznamek birmancev v letu 1935.

Dekanija Luka: Stara Loka 169, Žabnica 90, Bukovščica 64, Selca 310, Dražgoše 66, Železniki 144, Zali log 75, Davča 61, Sorica 102, Sv. Lenart 56, Poljane 235, Javorje 105, Trata 179, Lučine 64, Leskovača 38, Stara Oselca 76, Žiri 333, Nova Oselca 87, Škofja Loka 427, Reteče 91. — Skupaj: 2771.

Dekanija Žužemberk: Žužemberk 368, Hinje 197, Ajdovec 108, Dobrnič 303, Šmihel 102, Sela pri Šumberku 62, Zagradec 141, Ambrus 148, Krka 215. — Skupaj: 1644.

Mesto Ljubljana: binkoštno nedeljo dopoldne 1643, popoldne 705; binkoštni ponedeljek 274. — Skupaj: 2622.

Dekanija Moravče: Vače 117, Sv. Gora 72, Izlake 156, Moravče 313, Vrhpolje 60, Brdo 98, Št. Vid pri Brdu 42, Krašnja 80, Blagovica 74, Češnjice 44, Št. Gotard 96, Čemšenik 122, Kolovrat 85, Sv. Planina 58. Skupaj: 1417.

Posamezni: v škofijski kapeli: 6.

Skupaj celo leto: 8416.

Razne objave.

Mašne vino in občinska trošarina. Na prošnjo škof. ordinariata je kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani z odlokom z dne 23. decembra 1935, števil. II. 28819/2, na podlagi točke 7, člena 4 Pravilnika za izvrševanje zakona o državni trošarini v zvezi s členom 17 Pravilnika za izvrševanje določil o banovinski in občinski trošarini in v soglasnosti z dravsko finančno direkcijo v Ljubljani, odredila, da se zviša maksimalna letna količina občinske trošarine prostega mašnega vina od dosedanjih 50 litrov na 100 litrov na duhovnika. — Gg. duhovniki in cerkvena predstojništva se o tem obveščajo.

Krstni, mrliški in samski list za poroko. Župnik, ki ima izpraševanje za ženina in nevesto, naj zahteva krstni list od vsakega, ki ni vpisan v domači krstni knjigi. Če je ženin iz tuje župnije, pa je bil pri izpraševanju pri svojem domačem župniku, ni potrebno, da bi moral prinesiti krstni list župniku, ki je opravil izpraševanje z nevesto, ampak zadostuje zapisnik, sestavljen pri izpraševanju. Prav to velja tudi za mrliški list, če je ženin vdovec, oziroma nevesta vdova, in za samski list. Cf. Can. 1021, § 1., in Škof. list 1928, str. 29. — Župnim uradom se naroča, da se strogo drže tega določila.

Zidna karta cerkvene province Bosne in Hercegovine se naroča pri nadškof. ordinariatu v Sarajevu in stane 125 Din, na platnu 50 Din več.

Priporočila se Učni načrt za verouk za osnovne, višje narodne in meščanske šole, 2. izdaja, cena 20 Din, in Keteheze za prvence, 2. izdaja, cena 10 Din. Obe knjigi sta v zalogi škof. ordinariata v Ljubljani.

Konsekriranih je bilo v l. 1935 v škofijski kapeli 44 kelihov in 39 paten, blagoslovljenih pa v škofijski pisarni 33 ciborijev.

Železniške legitimacije, ki so pretekle, naj se nemudoma vrnejo škof. ordinariatu.

Cerkveni glasbenik. Na prošnjo Cecilijinega društva se prilagajo tej številki lista položnice, da bi župni uradi čim prej poravnali naročnino za Cerkveni glasbenik.

Naročnina za Škofijski list znaša za l. 1936, kakor doslej, 50 Din. Za poravnavo naročnine so priložene tej številki položnice. Nekateri so z naročnino za prejšnje leto še v zaostanku. Naroča se jim, da zaostale zneske čimprej poravnajo.

Položnice. Župni uradi se opozarjajo, naj položnice evharističnega kongresa, v kolikor jih ne rabijo več, vrnejo ali uničijo. S tem, da po njih pošiljajo zneske, namenjene škofijskemu ordinariatu, povzročajo mnogo zmede in nepotrebnega dela. Odbor posluje namreč popolnoma ločeno od ordinariata, zato ne more vedeti, v kak namen so poslani zneski, namenjeni ordinariatu.

Slovstvo.

Dr. Mihael Opeka: Drobei. Dva in šestdeset petminutnih govorov. V Ljubljani 1935. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 24, ozir. 32 Din. — To je že pet in dvajseti zvezek pridig znanega govornika stolne cerkve. Pridige so kratke, govorne so bile pri »gosposki«

maši v ljubljanski stolnici. Skrbno izdelane bodo dobro služile cerkvenemu govorniku.

Misijonski koledar 1936. Sedemnajsti letnik. Izdalo misijonišče v Grobljah. Cena 10 Din. — Ta koledar si je že zelo utrl pot med ljudi. Zasluži to po izbrani vsebini in izvrstni opremi. Tudi letos naj bo z veseljem sprejet.

Nebeške rože: Daruj se Bogu. Po Jos. Schrijversu, O. S. S. R., poslovenila m. Pija Regali, uršulinka. V Ljubljani 1935. Cena 20, ozir. 25 Din. — To je VII. zvezek »Nebeških rož«, zbirke nabožnih knjig, ki jih ureja in izdaja stolni kanonik Alojzij Stroj. Pričujoči zvezek je novo meditativno delo in bo prišlo prav vsakomur, ki mu je za poglobitev duhovnega življenja. Ta in vse prejšnje zvezke toplo priporočamo. Odslej se dobivajo v trgovini H. Ničman v Ljubljani.

Dr. Ciril Potočnik: Sveti red. Pouk za ordinande. Samozaložba. Cena 8 Din. — Knjižica je skrbno sestavljena in vsebuje pouk za one, ki se pripravljajo na duhovski poklic in mašniški red. Poleg v naslovu obsežene tvarine ima tudi kratko navodilo za recitacijo brevirja. Knjižico priporočamo gg. duhovnikom.

Josip Lavtižar: Primož Trubar. Verska slika našega naroda iz 16. stoletja, 1935. Založil pisatelj v Ratečah na Gorenjskem. — Zanimivo pisano in poučno knjigo bo vzel rad v roke vsak, ki pozna pisatelja in njegov način pripovedovanja. Priporočamo.

»Knjižice« izhajajo dvakrat na mesec pri salezijancih v Ljubljani, Rakovniška ulica 6. Doslej je izšlo že 50 teh knjižic, ki so se že precej razširile med ljudi. Vsebujejo dve zbirki: za duhovno probudo in duhovno prosveto, vmes so še zbirke za deco in mladino. Letna naročnina za vsako zbirko je 12 Din. Ponovno priporočamo.

Vestnik »Dejanja sv. detinstva Jezusovega«. Poročilo slovenskim deležnikom in deležnicam za leto 1935. — Sestavil A. Čadež. Letnik 56. V Ljubljani 1935. — »Vestnik« vsebuje raznovrstna poročila in zanimive podatke iz misijonstva. Vse je tako izbrano, da vzgojno in blagodejno vpliva na mladino, in da ji vzbuja ljubezen do katoliške Cerkve. Zato naj bi poverjeniki skrbeli, da pride knjižica v roke tudi takim učencem (učenkam), ki niso še deležniki D. sv. d. Hkrati podpiramo prošnjo škof. voditelja, da bi se mladinska misijonska ustanova (»Dejanja sv. detinstva Jezusovega«) ustanovila, odnosa poživila v vseh župnijah, kjer je z ozirom na denarno zadrego sedanjih dni morda prenehala in zaspala. Iz številnih nabirk, izkazanih v »Vestniku«, je razvidno, da se tudi v revnejših in v malih župnijah z dobro voljo dajo doseči zadovoljivi uspehi. Uvaževati je pa treba tudi vzgojni moment tega tako nujnega karitativnega udejstvovanja.

Die Welt für Christus! Im Einvernehmen mit der Leitung der Christkönigskongresse herausgegeben von Johannes Ev. Kalan. Tyrolia-Verlag, Innsbruck. 180 strani. — Naš rojak je napisal nemško knjigo, da bi se razširila in prevedla tudi v druge jezike. Vsebina knjižice je važna. Pisatelj si je stavil najvišji ideal, ki ga kristjan more imeti: Kako osvojiti za Kristusa ves svet. K temu pa navaja tudi praktična sredstva, kolikor je ta ideal sploh mogoče doseči. Ta sredstva so: Združenje in vzajemno sodelovanje vseh katoličanov — njegovo geslo je: Katoličani vseh deželá, združite se! — svetovni kongresi Krista-kralja, svetovni katoliški časopis,

renesansa krščanstva in vsestransko intenzivno delo. Nazadnje priporoča primerno organizacijo: viteze in čete Kristusa-kralja. Šentgalski škof dr. Alojzij Scheiwiler, predsednik mednarodnega odbora kongresov Kristusa kralja, priporoča knjigo takole: »Das Buch »Die Welt für Christus!« empfehlen wir wärmstens. Es ist mit Glut und Feuer geschrieben. Der Verfasser zeigt in ergreifender, mitreissender Sprache, welche eine mächtige Phalanx von Feinden gegen das Christentum steht und wie alle Gutgesinnten zum entschlossenen Kampf wider diese antichristliche Heerschar antreten müsse... Möge diesem seinem schönen Buch reichster Erfolg beschieden sein!« — Lepa knjižica ima po krivdi tiskarne, žal, precej tiskovnih napak, ki pa vrednost vsebine nič ne zmanjšajo. Ker jo bodo naročali in čitali drugorodeci raznih jezikov, je želeti in pričakovati, da bi jo tudi pri nas. V Avstriji stane 4.75 šilingov, pri pisatelju samem se bo dobila pri nas za znižano ceno 30 Din, v knjigarni pa za nekaj več.

Št. 5796.

103.

Konkurzni razpis.

S tem se razpisuje župnija Št. Gotard v moravški dekaniji.

Pravilno opremljene prošnje je nasloviti in poslati na škofijski ordinariat v Ljubljani.

Rok za vlaganje prošenj se zaključi 31. januarja 1936.

V Ljubljani, dne 28. decembra 1935.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

104.

Škofijska kronika.

Stolni kapitelj v Ljubljani. Dne 1. decembra 1935 sta bila kano- nično umeščena dr. Gregorij Žerjav, profesor-veroučitelj na državni učiteljski šoli v Ljubljani, na Codellijev kanonikat, in dr. Alojzij Zupan, profesor-veroučitelj na drž. klasični gimnaziji v Ljubljani, na Lambergov kanonikat.

Umeščeni so bili: Stanislav Šinkovec, žup. upravitelj pri Sv. Le- nartu nad Škofjo Loko, dne 18. novembra 1935 na to župnijo; Janko Po- gačar, župni upravitelj na Dobovcu, dne 27. novembra 1935 na to župnijo; Tomaž Javornik, župni upravitelj v Javorju pri Litiji, dne 27. novembra 1935 na to župnijo, in Janko Oražem, kaplan v Cerkljah ob Krki, dne 2. decembra 1935 na župnijo Struge.

Podeljeni sta bili župniji: Ajdovec Gregoriju Maliju, žup. upra- vitelju istotam (umeščen dne 27. novembra 1935), in Velesovo Francu Pfa- jfarju, župniku v Št. Gotardu.

Premeščeni so bili: Anton Torkar, kaplan v Sv. Križu ob Krki, kot ekspozit na Izlake; dalje kot kaplani: Franc Tom iz Starega loga pri Kočevju v Sv. Križ ob Krki, Franc Novak iz Dobrniča v Cerklje ob Krki in Milan Kopusar iz Trebnjega v Dobrnič.

Promoviral je dne 14. decembra 1935 za doktorja teologije Janko Kraljič, kaplan pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Umrli sta: Martin Poljak, župnik v pok., v Ljubljani dne 25. novembra 1935 v starosti 72 let (pokopan v Sostrem) in Franc Časl, kanonik lavantinskega stolnega kapitlja, v Ljubljani dne 31. decembra 1935 v starosti 71 let (pokopan pri Sv. Frančišku v Sav. dol.). — Naj v miru počivata!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 31. decembra 1935.

Ign. Nadrah,

gen. vikar.

Jože Jagodic,

v. d. ravn.

Vsebina: 95. Bratovščina sv. Družine. — 96. Beatifikacija Adolfa Kolpinga. — 97. Napoved za dopolnilno prenosno takso. — 98. Sodelovanje duhovnikov pri protituberkuloznem delu. — 99. Razmejitev župnij. — 100. Seznamek birmancev v l. 1935. — 101. Razne objave. — 102. Slostvo. — 103. Konkurzni razpis. — 104. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Odgovorni urednik: Jože Jagodic.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.